

Provincie Gelderland
College van Gedeputeerde Staten
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

T +31 (0)30 [REDACTED]

M +31 (0)6 [REDACTED]

[REDACTED]@windunie.nl

www.windunie.nl

KvK 59471344 Utrecht

Datum 20 maart 2023
Onderwerp Zienswijze Onderzoeksagenda Milieu voor windbeleid en RES,
zaaknummer 2022-005244

Geachte heer/mevrouw,

Graag maakt Windunie gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het planMER windbeleid en RES provincie Gelderland (hierna: NRD).

Allereerst willen we onze waardering uitspreken voor de concept NRD en de gevolgde aanpak. We zijn van mening dat de voorgestelde aanpak de beste garanties biedt om op een objectieve wijze onderscheidende ruimtelijke opties voor de ontwikkeling van zonnevelden en windparken in kaart te brengen. De noodzaak om de ontwikkeling van grootschalige duurzame opweksystemen te versnellen is groot.

Windunie heeft gemerkt dat Gelderse gemeentes de afgelopen jaren in RES-verband te weinig concrete zoeklocaties hebben aangewezen. De RES-regio's hebben afgesproken dat de vergunningen voor nieuwe opweklocaties voor 1 januari 2025 moeten zijn verleend om in 2030 operationeel te zijn. Dat is nog slechts 1,5 jaar, terwijl met de huidige grootschalige duurzame energie-installaties niet meer dan 1,7 TWh jaarlijks opgewekt kan worden. Dat moet in 2030 minimaal 6,5 TWh zijn.

Met name het aantal concrete zoekgebieden voor windenergie blijft achter. Windunie is daarom blij dat in deze planMER een verhouding wind-zon van 50%-50% wordt aangehouden. Dat is een belangrijke voorwaarde voor een betaalbare stroomvoorziening.

In deze zienswijze leggen we u onder het kopje **Vragen en opmerkingen over concept-NRD** een aantal onderwerpen voor. Graag ontvangen we daarop uw reactie.

Daarnaast benoemen we hieronder vier ontwikkelwindprojecten waarbij Windunie is betrokken. Het gaat om de uitbreidingsplannen van twee windparken en twee initiatieven voor nieuwe windparken. De plannen voldoen aan de provinciale randvoorwaarden, maar de betreffende gemeentes geven vooralsnog geen planologische medewerking. Hieronder bespreken we de projecten kort, met als

doel te voorkomen dat in het planMER onderzoek betreffende ruimtelijke mogelijkheden buiten beeld blijven.

Ontwikkelplannen waar Windunie bij betrokken is:

- Uitbreidingplan Windpark Den Tol, gemeente Oude IJsselstreek. Er is ruimte om de huidige oostelijke boogopstelling van vier windturbines te verlengen met 2 nieuwe turbines in zuidoostelijke richting. Mochten de opstellers van de planMER daar meer ruimtelijke informatie over willen hebben, dan kunnen zij met ondergetekende contact opnemen.
- Uitbreidingplan Windpark Bommelerwaard-A2, gemeente Maasdiel (zie bijlage 1).
- Windpark Wijchen-A50 in de gemeente Wijchen (zienswijze ingediend op NRD planMER RES Arnhem Nijmegen)
- Windpark Avinkstuw in de gemeente Berkelland (zie bijlage 2).

Vragen en opmerkingen over concept-NRD

Paragraaf 4.4.2

Harde belemmeringen tabel 4.1

- Windunie vindt het positief dat in het planMER onderzoek in eerste instantie uitgegaan wordt van de maximale ruimtelijke mogelijkheden, ook als het gaat om veiligheidszone's rondom de zogenaamde harde belemmeringen. Door niet bij voorbaat uit te gaan van de maximale veiligheidszone's, wordt voorkomen dat ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie over het hoofd worden gezien. Uiteindelijk kan nadere studie uitwijzen of de 'veiligheidszone' ook echt beperkt kan worden.
- We missen echter een analyse van uitbreiding van bestaande windprojecten. Zoals uit bovengenoemde projecten blijkt, is de ervaring van Windunie dat uitbreiding van bestaande parken een efficiënte manier is om meer windenergie te realiseren. Met een generieke ruimtelijke analyse in de planMER blijven die ruimtelijke mogelijkheden waarschijnlijk buiten beeld, waarmee de potentie daarvan niet wordt meegenomen.

➔ *Windunie adviseert om ook de ruimtelijke mogelijkheden van uitbreiding van bestaande windparken mee te nemen in de planMER.*

Molenaarswoningen

- Windunie waardeert het dat de optie van molenaarswoningen wordt meegenomen in de ruimtelijke analyse. In veel van onze projecten, waar grondeigenaren mede-initiatiefnemer en mede-eigenaar zijn, maakt dat het inpassen van een windpark makkelijker. Zonder daarbij overigens de belangen van de mede-eigenaren over het hoofd te zien.
- ➔ *Vraag: De wijze waarbij het concept molenaarswoningen in de plan-MER wordt gezien is kort omschreven, maar wat Windunie betreft onduidelijk. Er wordt wel aangegeven hoe omgegaan kan worden met beperkt kwetsbare objecten, maar op welke manier de geluidscontouren rondom potentiële woningen (kwetsbare objecten) verkleind kunnen worden is ons niet duidelijk.*

Een alternatief kan zijn om initiatiefnemers van concrete projecten te vragen welke woningen beschouwd kunnen worden als molenaars-woningen, waarbij een contour van 200 meter rondom die woningen kan worden volstaan (afhankelijk van de afspraken met de woningeigenaar die mede-initiatiefnemer is).

Paragraaf 5.3

Op pagina 52 wordt beschreven dat de gewenste energiebalans tussen wind/zon een verhouding van 50/50 is. Windunie neemt aan dat het gaat om de verhouding van de *productie (MWh)* van windparken en zonnenvelden (en niet het opgestelde vermogen)? Klopt dat?

Daarnaast zien we in bijvoorbeeld de NRD van de planMER West-Overijssel dat daar een wenselijke verhouding wordt aangehouden van 60% opwek door windenergie en 40% door zon (zie pagina 7 van betreffende NRD).

- *Kunt u aangeven waarom in deze planMER uitgegaan wordt van een gewenste verhouding van 50/50? En waarom dat verschilt van bijvoorbeeld de planMER-RES West Overijssel?*

Paragraaf 6.2

Tabel 6.2 beoordelingskader wind- en zonne-energie

De ervaring van Windunie is dat archeologie nooit maatgevend is voor de realisatie van een windpark (en ook niet voor een zonnepark). In het geval dat uit inventariserend archeologisch onderzoek blijkt dat de fundering van een turbine-locatie tot aantasting kan leiden van bekende of verwachte archeologische waarde, kan vaak óf de turbinepositie worden aangepast óf worden gekozen voor opgraving.

- *Om mogelijkheden niet in te perken adviseert Windunie daarom om aantasting van archeologische waarde als niet-maatgevend op te nemen.*

Lichthinder

Zoals bekend kunnen bestaande en nieuwe windparken uitgerust worden met een zogenaamde transpondertechniek. Transpondertechniek maakt gebruik van de aanwezigheid van een transponder in luchtvaartuigen. Een transponder zendt voortdurend een signaal uit en een ontvanger op een windturbine vangt het signaal op. De lichten op de turbines gaan alleen aan als vliegtuigen in de buurt zijn. Sinds alle vliegtuigen verplicht een transponder hebben, kunnen alle windparken deze techniek toepassen. Windpark Krammer is het eerste windpark dat dit heeft toegepast.

- *Windunie adviseert daarom om lichthinder niet op te nemen in het beoordelingskader, ook al is het opgenomen als niet-maatgevend.*

Doelbereik, netinpassing

Windunie onderzoekt met diverse grootverbruikers van elektriciteit en/of warmte (verbruik van meer dan 40.000 MWh per jaar) of met een directe kabel een directe koppeling gelegd kan worden tussen productie en afname. Met netbeheerders worden ook de mogelijkheden onderzocht of directe

koppeling via een lager netvlak mogelijk is. Dergelijke oplossingen (veelal energiehubs genoemd) kunnen bijdragen aan de realisatie van (grootschalige) duurzame energie, zonder extra belasting van het bestaande netwerk.

- *Windunie adviseert daarom dat in de planMER locaties die minder dan 10 kilometer van grootverbruikers (> 40.000 MWh) liggen ook positief te beoordelen.*

Denk daarbij aan industrieën die bijvoorbeeld stoom nodig hebben in hun productieproces en dit willen elektrificeren of bedrijven met continue productieprocessen die veel stroom vragen (kunststof-industrie etc.)

Zonthermische veldsystemen in combinatie met seizoensopslag is financieel rendabel voor kernen van enkele honderden tot meer dan duizend woningen. In Denemarken is dit al een gangbare techniek waar veel ervaring mee is. In Nederland is intussen al redelijk wat ervaring opgedaan met zon thermische opstellingen in combinatie met ondergrondse opslag (zoals het opslagsysteem Hot Cold Storage -HoCoSto). Daarnaast heeft TNO-onderzoek uitgewezen dat zon-thermische veldopstellingen dichtbij grote warmtenetten, evenals kleine opstellingen met opslag, financieel rendabel zijn. <https://hollandsolar.nl/nieuws/i1100/onderzoek-wat-is-de-businesscase-voor-zonnewarmte>

- *Windunie adviseert daarom zonnevelden in nabijheid van kleinere kernen (< 1 kilometer) met een warmtenet(wens) of in de nabijheid van grote warmtenetten ook positief te beoordelen.*

Tenslotte wil ik u nog verwijzen naar de inspraakreactie van de branchevereniging NWEA op de NRD. We zien uw reactie graag tegemoet en wensen u succes met de verdere uitvoering van de planMER.

Met vriendelijke groet,

Projectontwikkelaar in lokaal eigendom

Bijlage(n):

Bijlage 1: ruimtelijke informatie uitbreidingsplannen Windpark Bommelerwaard-A2, gemeente Maasdriel.

Bijlage 2: ruimtelijke informatie t.a.v. Windpark Avinkstuw, gemeente Berkelland

Bijlage 1:

Ruimtelijke informatie uitbreidingsplannen Windpark Bommelerwaard-A2, gemeente Maasdriel

Bijlage 2: Windpark Avinkstuw, gemeente Berkelland

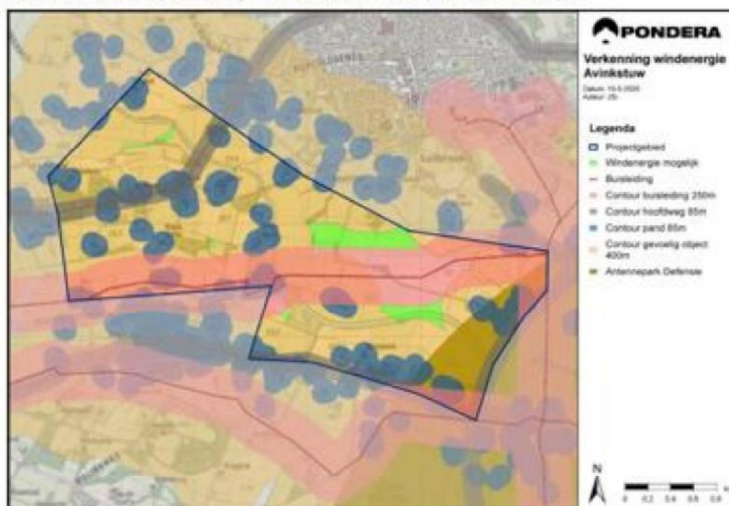
3 POTENTIE WINDENERGIE

In dit hoofdstuk zijn de kansrijke locaties voor windenergie in projectgebied Avinkstuw in beeld gebracht op basis van voorgaande ruimtelijk-technische analyse. Vervolgens wordt aangegeven hoeveel windturbines er maximaal in het projectgebied kunnen worden geplaatst op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 1.3. Daarnaast wordt een indicatie van het opgesteld vermogen gegeven.

3.1 Harde belemmeringen en plaatsingsmogelijkheden voor windenergie

In Figuur 3.1 zijn potentieel kansrijke locaties voor de plaatsing van windturbines in het projectgebied weergegeven. Alle gebieden waar volgens de figuur windenergie mogelijk is vallen buiten de 'hardere' belemmeringen zoals beschreven in Tabel 2.2.

Figuur 3.1 Harde belemmeringen en kansrijke locaties voor windenergie

Voor het bepalen van het maximaal aantal te plaatsen windturbines in het projectgebied zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- In principe binnen de gebieden waar volgens Figuur 3.1 windenergie mogelijk is;
 - Gevoeligheidsanalyse of plaatsing van additionele windturbines mogelijk is door minder afstand aan te houden tot infrastructuur of woningen.

- Onderlinge windturbineafstand van circa 4 keer de rotordiameter;

In projectgebied Avinkstuw is op basis van voorgaande ruimtelijk-technische analyse plaatsingsmogelijkheden voor 6 windturbines met afmetingen zoals weergegeven in Tabel 1.1. Dit komt overeen met een opgesteld vermogen van circa 24 tot 36 Megawatt (MW). De mogelijkheden voor windenergie zijn hoofdzakelijk aanwezig in het oostelijke deel van het projectgebied aan beide weersijden van de buisleiding. In mindere mate zijn er mogelijkheden voor windenergie in het noordwesten van het projectgebied.